

Clujul/Kolozsvár în vremea molimei prin ochii lui Elisée Reclus (1873)

Text din „Anuarul Anarhivei 2020”

Anarhiva

2020

Elisée Reclus, geograf, explorator și anarhist francez, a străbătut Transilvania în 1873. Notele sale de călătorie, însoțite de desene inedite care surprind locurile vizitate (Oradea, Ciucea, Cluj, Turda, Roșia Montană, Hunedoara, Sebeș, Valea Jiului etc.) au fost publicate în 1874 cu titlul „Voyage au régions minières de la Transylvanie Occidentale”.

Koloszvár, al doilea oraș al Transilvaniei după numărul de locuitori este primul din punct de vedere politic și se fălește, de asemenea, cu întâietatea pe care o are față de toate celelalte, cu frumusețea edificiilor sale, eleganța societății și rafinamentul manierelor. Cu toate acestea, dacă n-aș fi știut dinainte, nu mi-aș fi dat în ruptul capului seama că intram într-o capitală. Doar două trăsuri așteptau la gară și descoperii că eram unicul călător. Străzile erau aproape pustii; în piața cea mare nu era nimeni la plimbare, iar când trecui prin fața cafenelei principale, răzleții mușterii se întoarseră cu curiozitate, ca și cum sosirea unui străin era un fenomen ciudat. Nerăbdarea oamenilor de la hotel mi se păru și ea foarte neobișnuită. Desigur, aspectul Koloszvár-ului era acela al unui mic oraș de provincie, însă purtările locuitorilor săi nu mă uimeau mai puțin. Avui în curând și explicația misterului. În mijlocul tăcerii generale a orașului, clopotele tuturor bisericilor începură să bată deodată. Din timp în timp auzeam din camera mea un zgomot înfundat, ca de pași regulați. Privii pe fereastră: erau convoaie care se perindau unul după celălalt. Procesiunea era continuă. Era clar că hangii din Ciucea nu mințise. Holera făcea ravagii la Koloszvár, iar prudența îmi recomanda să nu rămân aici prea mult timp. Mă bucurai foarte mult atunci când un amic veni să mă ia seara pentru a mă duce la țară.

Bisericile (din Koloszvár) erau pline de persoane în doliu și, de altfel, arhitectura lor posacă nu mă îmbia defel să-mi doresc să le văd și interiorul. Nu le-am vizitat, prin urmare, deloc. Am preferat să-mi petrec timpul colindând prin oraș și prin împrejurimi. Am remarcat de îndată cu câtă grijă ingenioasă făcuse primăria să fie măturate rigolele, ridicând, din loc în loc, mici grămezi de gunoai care fermentau în soarele de august. Asta mi-a amintit de o anecdota sau, mai degrabă, de o glumă, pe care o citisem recent într-un ziar, în legătură cu edilii unui oraș unghuresc sau sârbesc din Banat. „Atenție! Vine holera! Nu uitați de niciuna dintre precauțiile necesare!”, li se telegrafiasse de la Pesta. A doua zi a venit răspunsul: „Suntem gata! Holera poate să vină!” Cerându-se lămuriri, s-a aflat că toate măsurile de igienă constaseră în săparea anticipată a gropilor la cimitir!

Biblioteca Anarhistă

Anarhiva
Clujul/Kolozsvár în vremea molimei prin ochii lui Elisée Reclus (1873)
Text din „Anuarul Anarhivei 2020”
2020

Pre luat la 20.12.2022 de la <https://pagini-libere.ro/>

ro.theanarchistlibrary.org